

ВИКЛИКИ ДЛЯ СУЧАСНОЇ СТАТИСТИКИ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Захарченко Олександра Олександрівна,

здобувачка вищої освіти другого (бакалаврського) рівня
спеціальність «Публічне управління та адміністрування»;
науковий керівник:

Кулинич Роман Омелянович,

доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту,
економіки, статистики та цифрових технологій;
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Ситуація війни в Україні є серйозним викликом для офіційної статистики. Офіційна статистика стикається з низкою викликів, які вимагають як інноваційних, так і традиційних підходів до збору та аналізу даних. Ці виклики, безсумнівно, відображають мінливий і динамічний характер війни, яка охоплює різні сфери суспільства і вимагає надзвичайної уваги до статистичної роботи. Розглянемо детальніше кілька з них:

Обмежений доступ до регіонів наближених до військових дій в Україні є одним з найскладніших викликів для статистичних досліджень. Така ситуація створює серйозні перешкоди для збору та аналізу даних і вимагає особливих підходів та стратегій для забезпечення точності та об'єктивності статистичної інформації.

Перш за все це фізичні ризики для статистичного персоналу. Створено серйозні фізичні ризики для збирачів даних на територіях, що постраждали від війни. Це включає ризики обстрілів, наземних мін та інших військових загроз, які ускладнюють їхню роботу та негативно впливають на точність зібраних даних.

Обмежений доступ до зон бойових дій: зони військових дій стали недоступними для статистичних органів через блокади або інші обмеження. Як наслідок, даних може бути мало або взагалі не бути, що ускладнює повний і репрезентативний аналіз ситуації.

Брак об'єктивності в оцінці ситуації: обмежений доступ також є проблемою для забезпечення об'єктивності в оцінці ситуації. Оскільки не всі сфери досліджені належним чином, статистичні дані можуть не відобразити повної картини ситуації, що призводить до викривлень і неповного розуміння ситуації.

Усі ці фактори роблять завдання збору та аналізу статистичних даних у воєнний час надзвичайно складним і вимагають відповідних заходів безпеки, інноваційних підходів та співпраці між різними зацікавленими сторонами для ефективного вирішення цього завдання.

Наступним серйозним викликом є динамічні зміни в демографії. Війна в Україні призвела до масштабного переміщення населення із зони бойових дій. Ця мобільність може вплинути на розподіл населення країни в цілому, включаючи не тільки місцевих жителів, але й біженців та ВПО з інших регіонів.

Збільшення кількості біженців та внутрішньо переміщених осіб є одним з найважливіших факторів. Статистичні органи повинні надавати точні дані про кількість і місцезнаходження цих груп населення, щоб уряди та гуманітарні організації могли належним чином реагувати і планувати програми допомоги.

Ще одним із викликів є стан економіки під час війни. Економічна нестабільність під час війни має значний вплив на виробничий та промисловий сектори. Статистика повинна аналізувати зміни у виробництві, технологічних процесах та продуктивності підприємств, щоб зрозуміти вплив воєнних дій на економіку.

Військові події можуть призвести до зростання безробіття та змін у структурі зайнятості. Статистика повинна надавати дані про рівень безробіття та аналізувати зміни в характеристиках зайнятості, таких як сектори та професії.

Війна впливає на зовнішню торгівлю та інвестиції. Статистика повинна вивчати зміни в експорті та імпорті товарів і взаємодію з іншими країнами, щоб проаналізувати вплив війни на економічні зв'язки.

Військова нестабільність може спричинити коливання у фінансовій системі та зміни обмінного курсу. Статистика повинна відстежувати фінансову ситуацію в країні, оцінювати ризики та аналізувати коливання валютних курсів.

І останнім із викликів є гуманітарна криза. Гуманітарна криза, спричинена війною в Україні, є однією з найбільш нагальних і складних проблем, що потребують уваги та розробки способів реагування. Серед інших аспектів цієї ситуації, які створюють виклики для офіційної статистики.

Здоров'я населення є важливим питанням під час гуманітарних криз. Статистика повинна документувати стан системи охорони здоров'я, кількість медичних закладів, наявність медичного персоналу та рівень доступу до медичних послуг.

Освіта стає важливим елементом в гуманітарних ситуаціях. Статистичні дані необхідні для визначення рівня доступу населення до освіти, аналізу кількості шкіл та вчителів, а також для моніторингу змін у навчальних програмах.

Гендерні виміри гуманітарних криз: Гендерні виміри гуманітарних криз: Гендерні аспекти гуманітарних криз можуть по-різному впливати на жінок і чоловіків. Статистика повинна детально вивчати гендерні аспекти, аналізуючи вплив кризи на чоловіче і жіноче населення та надаючи дані для розробки гендерно збалансованих програм.

Погіршення умов життя та досвід війни можуть спричинити психологічний стрес для населення. Статистика повинна відстежувати показники психічного здоров'я, рівень психологічної підтримки та потребу у втручанні в цю сферу.

Статистика повинна вимірювати рівень доступу до основних потреб, таких як вода, їжа, житло та інші базові ресурси. Це дозволить ефективно оцінювати масштаби гуманітарних потреб і розробляти програми допомоги.

В умовах війни в Україні офіційна статистика стикається з низкою викликів, які не лише вимагають нових стратегій та підходів, але й підкреслюють важливість систематичного та всебічного аналізу різних аспектів суспільного життя. Обмежений фізичний доступ до регіону, динамічні демографічні зміни,

економічна нестабільність та соціальні виклики призводять до необхідності вдосконалення інструментів збору та аналізу даних.

Висвітлені проблеми також вказують на важливу роль, яку статистика може відігравати в забезпеченні об'єктивного погляду на гуманітарні кризи та розробці ефективних програм допомоги. Захист освіти, моніторинг громадського здоров'я, управління економічними питаннями, психосоціальна підтримка - всі ці завдання стають важливими сферами для статистичної роботи в умовах війни.

Список використаних джерел

1. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>